

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/26-02938
Otsuse kuupäev 27.05.2026
Komisjoni koosseis Jüri Aava

Tarbija
Kaupleja Rohe Auto Aktsiaselts (11591048)

Tarbija nõue Automaksu 43.29 euro hüvitamine.

Resolutsioon:

1. Jätta avaldus rahuldamata.

Asjaolud:

06.01.2026 ostis avaldaja kauplejalt mootorsõiduki Škoda Superb. Tarbija taganes müügilepingust sellel ilmnunud puuduste tõttu ning tagastas sõiduki kauplejale 09.01.2026. Sõiduk oli tarbija valduses 3 päeva ja tarbija läbis autoga 20,3 km. Tarbijal tuli tasuda Maksu- ja Tolliametile aastane automaks 43.29 eurot antud sõiduki eest. Tarbija soovib, et Rohe Auto AS tasuks automaksu kahju hüvitisena. Kaupleja on hüvitisest keeldunud. Tarbija on seisukohal, et kui mootorsõidukil ei oleks esinenud eelviidatud puuduseid või need oleks müügikuulutuses korrektselt avaldatud, ei oleks antud olukorda tekkinud ning tarbija omaks mootorsõidukit tänaseni ja ei oleks ka küsimust mootorsõidukimaksu tasumisest. Tarbija pakub omapoolse lahendusena, et tema tasub määratud mootorsõidukimaksu proportsionaalselt 3 päeva (06. – 09.01.2026) eest s.o. aja eest, millal oli ta reaalselt antud mootorsõiduki omanik ning ülejäänud mootorsõidukimaksu tasub kaupleja. 22.05.2026 teavitas tarbija, et soovib kauplejalt hüvitist summas 143, 29 eurot, mis sisaldab lisaks tarbija poolt tasutud sõiduki aastamaksule ka riigi poolt temale lapse tõttu antud soodustust 100 eurot, et ta oleks saanud seda kasutada ära uue sõiduki soetamisel.

Kaupleja seisukoht:

Mootorsõidukimaksu seaduse kohaselt on mootorsõidukimaksu maksukohustuslane isik, kes on mootorsõiduki registrijärgne omanik seaduses sätestatud maksustamisperioodi või maksukohustuse tekkimise hetkel. Maksukohustuse määramisel lähtutakse liiklusregistri andmetest.

Käesoleval juhul:

1.1. sõiduk ei olnud enne müügitehingut registris.

1.2. registrikanne taastati avaldaja poolt pärast omandiõiguse üleminekut.

1.3. registrijärgseks omanikuks kanti avaldaja.

Seega tekkis maksukohustus ajal, mil registrijärgne omanik oli avaldaja. Maksukohustuse määramisel ei oma tähendust:

1.4. sõiduki tegelik kasutamise kestus,

1.5. läbisõit,

1.6. hilisem tehingu tagasikeeramine või omandi üleminek

Maksuõiguses kehtib formaalne registripõhisuse põhimõte — maksukohustus määratakse objektiivsete registriandmete alusel. Maksukohustus ei sõltu pooltevahelisest tsiviilõiguslikust vaidlusest.

Avaldaja põhjendab nõuet väitega, et sõidukil esinesid puudused ning seetõttu tagastati see müüjale.

Isegi kui pooled vaidlevad müügilepingu nõuetekohase täitmise üle (VÕS regulatsiooni tähenduses), ei mõjuta see maksukohustuse tekkimist. Maksukorralduse seaduse üldpõhimõtete kohaselt tekib maksukohustus seaduse alusel ning ei sõltu pooltevahelistest kokkulepetest ega hilisematest tsiviilõiguslikest nõuetest.

Kui müügileping hiljem lõpetatakse või sellest taganetakse, ei muuda see tagasiulatuvalt maksukohustuse tekkimise fakti ega maksukohustulase staatust maksustamisperioodi seisuga.

Asjaolu, et sõiduk ei olnud registris müügi hetkel, ei välista maksukohustuse tekkimist tulevikus pärast registrikande taastamist. Registrikande taastamise otsustas avaldaja ise.

Seega puudub õiguslik alus väita, et avaldajal tekkis õigustatud ootus peale sõiduki tagastamist maksukohustuse üleminekuks kauplejale.

Mootorsõidukimaksu seadus ei näe ette maksukohustuse proportsionaalset jaotamist poolte vahel nendevahelise kasutusperioodi alusel, kui maksukohustus on juba tekkinud registrijärgse omaniku suhtes.

Avaldaja ettepanek jagada maks kolme päeva ja ülejäänud perioodi vahel ei tulene seadusest ning sellel puudub õiguslik alus. Maksuõiguslik kohustus ei muutu poolte kokkuleppel ega tsiviilvaidluse tõttu, välja arvatud seaduses sätestatud juhtudel.

Eeltoodust tulenevalt palus kaupleja jätta avalduse rahuldamata. 08.05.2026 teavitas kaupleja Tarbijavaidluste komisjoni, et on nõus tarbijale hüvitama sõiduki aastamaksu summas 43, 29 eurot. Ühtlasi palus kaupleja tarbijal saata arve number, kuhu kaupleja saaks hüvitise üle kanda.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon tutvunud põhjalikult poolte kirjalikke selgitustega ning dokumentaalsete tõenditega leiab, et tarbija avaldus tuleb jätta rahuldamata. Tarbijale esitati kauplejalt soetatud sõiduki Škoda Superb, reg märgiga 380 PPB eest Maksu- ja Tolliameti poolt 22.01.2026 sõiduki aastamaksu teade nr 20260496053, mille kohaselt pidi tarbija hüvitama 43, 29 eurot. Aastamaksu arvestamisel kohaldati avaldajale 100 eurost maksuvähendust. Avaldaja leidis, et kuna tarbija taganes kauplejalt ostetud sõiduki müügilepingust, siis peab kaupleja hüvitama talle kahjuhüvitiseks tema poolt tasutud sõiduki aastamaksu ning lisaks tasuma riigi poolt kehtestatud lapse eest maksuvähenduse 100 eurot, kuna järgmise sõiduki ostmise puhul talle enam 100 euro suurune maksusoodustus ei kohaldunud. Komisjon nõustub tarbijaga, et kaupleja pidi diferentsihüpoteesi kohaselt müügilepingust taganemise korral hüvitama tarbijale ka tarbijalt nõutud sõiduki aastamaksu. Makseteatiselt nähtus, et tarbijal oli kohustus hüvitada 43, 29 eurot. Kaupleja oli valmis 08.05.2026 tarbijale hüvitise üle kandma, kui tarbija saadab kauplejale oma panga arve. Materjalidest ei nähtu, et tarbija oleks kauplejale pangaarve saatnud. Samuti ei nähtu komisjonile esitatud materjalidest, et kauplejal oleks tarbija arve number teada. Komisjon on seisukohal, et 43, 29 euro osas on tarbija seetõttu vastuvõtuviivituses. Komisjonil pole põhjust kahelda, et arve saamise korral kaupleja tarbijale 43, 29 eurot hüvitab.

Maksusoodustuse nõue kaupleja vastu ei ole komisjoni hinnangul seadusega kooskõlas. Müügileping sõiduki omandamiseks sõlmiti lepingu poolte vahel 06.01.2026. Tarbija soovis sõiduki müügilepingust taganeda ning kaupleja nõustus lepingust taganemisega. Kaupleja pidi VÕS § 189 lg 1 kohaselt tagastama tarbija poolt tasutud sõiduki müügihinna. VÕS § 127 lg 1 sätestab, et kahju hüvitamise eesmärk on kahjustatud isiku asetamine olukorda, mis on võimalikult lähedane olukorrale, milles ta oleks olnud, kui kahju hüvitamise kohustuse aluseks olevat asjaolu ei oleks esinenud. Seega pidi kaupleja tarbijale hüvitama diferentsihüpoteesi kohaselt sõiduki registreerimistasu ning tarbija poolt kauplejalt ostetud sõiduki aastamaksu. Komisjon selgitab, et VÕS § 127 lg 2 kohaselt ei kuulu kahju hüvitamisele ulatuses, milles kahju ärahoidmine ei olnud selle kohustuse või sätte eesmärgiks, mille rikkumise tagajärjel kahju hüvitamise kohustuse tekkis ning lõike 3 kohaselt peab lepingulist kohustust rikkunud lepingupool hüvitama üksnes kahju, mida ta nägi rikkumise võimaliku tagajärjena ette või pidi ette nägema lepingu sõlmimise ajal, välja arvatud juhul, kui kahju tekitati tahtlikult või raske hooletuse tõttu. Asjaolu, et tarbija kaotas järgmise sõiduki ostuks maksusoodustuse on käsitletav kahjuna, mille eest kauplejalt ülaltoodud sätete kohaselt kahju hüvitamist nõude ei saa. Tegemist on kahjuga, mille tekkimist kaupleja tarbijaga sõiduki müügilepingut sõlmides ette nägema ei pidanud. Tegemis on puhtmajandusliku kahjuga, mida kaupleja tarbijale hüvitama ei pea.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda

sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Jüri Aava

/allkirjastatud digitaalselt/